

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó

brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössy István írszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. helyg-díj fizetendő.

Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapest:** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; **Bécsben:** Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik, Alajos, Dukes M.; **Berlinben:** Rudolf Mosse; **Frankfurtban:** Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Előfizetési felhívás.

F. évi október hó 1-ével lapunkra új (okt. 1-től decz. 31-éig terjedő) előfizetést nyitunk. Lapunk az eddigi irányban haladva, továbbra is első sorban Erdély keleti végvidékeinek érdekeit fogja képviselni és előmozdítani. E mellett azonban tájékoztatni fogjuk t. olvasóinkat úgy a hazai, mint a külföldi politika legfontosabb kérdései felől; hozni fogjuk továbbra is a helyi érdekű és a nagyvilági legújabb híreket; közgazdasági rovatunkban kizárólag városunk és vidékünk gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyaival foglalkozunk; végül kiváló gondot fordítunk tárczáinkra, melybe csakis irodalmi színvonalon álló, érdekes és szórakoztató közleményeket veszünk fel.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasóközönség szíves figyelmébe és hazafias pártfogásába és kérjük az előfizetésnek idején való megújítását, nehogy a lap szétküldésében késedelem álljon be.

Együttal kérjük azon t. előfizetőinket, kik a múlt negyedévre az előfizetési díjjal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azt lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni.

Hazafias tisztelettel

Brassó, 1890. szeptember havában.

A „Brassó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

„Víz!”

Olvasóink tájékoztatására szükségesnek tartjuk előrebocsátani, hogy nem arról a víznek csufolt, bacteriumokkal fertőzött, büzhödt anyagról beszélünk, mely nyilvános vízvezetékünk rohadt csatornáiban néha folyik, gyakran pedig épen nem folyik s méreg annak, a ki inni merészezi; de szándékunk beszélni ama vízről, a mely — ha igaz — igazán iható víz lesz s melyből — ha megéljük — mi magunk is fogunk még ihatni, vagy legalább gyermekeink, de bizonyára — ha lesznek — unokáink.

A város minapi, reform-korszakot megin-

dítani látszó közgyűlése, a vízvezeték kérdésének megoldását legsürgősebb teendő gyanánt tűzte napirendre.

Brassó minden polgára — kinek élete kedves — mély hálával tartozik e határozatért a városi közgyűlésnek s igazán szívből fakad fohászuk, hogy az ég bölcsességgel s kitartással áldja meg városunk atyáit, hogy a mit immár maguk is szükségesnek és elodázhatatlannak ismertek el, azt bölcsen csinálják is meg s a vízről és vízkérdésről való sok és hiába-
való eszmecsere váltsa fel a dús sugárban városunkba ömlő jó ivóvíz locsogása!

Fájdalom, egy más hír, mely a tervezetről a nyilvánosság elé jut, nem épen alkalmas azon reménnyel kecsegtetni, hogy a mi tervezetük, igazán jó és czélszerű lesz s bátorkodunk a következőkben a legkiválóbb víztechnikusok (mert a vízvezetékek berendezése ma tényleg önálló tudományá fejlődött s kiváló technikuskok csak e kérdéssel foglalkoznak) véleményének alapján néhány általános s néhány specialis megjegyzést kockáztatni, azok megfontolását a vízkérdéssel foglalkozó tisztelt bizottság figyelmébe ajánlva.

Az érintett aggodalmakat azon rövid czikkelti bennünk, melyet Kertsch városi mérnök nemrég a „Kronstädter Zeitung”-ban közölt s melyben a város által tervezett új alkotások költségelőirányzatával foglalkozik.

Aggodalmat kelt pedig bennünk első sorban az, hogy az új vízvezetékéről szólva, nem mondja, mennyi vizet remél attól, de igenis szól arról, a mi valóban megdöbbentett, hogy az új vízvezeték mellett, az eddigi nyomorúságos is továbbra fentartandó lesz, — szóval, hogy az új vízvezeték az egész városnak vízzel való ellátására nem lesz elegendő.

Nézzük csak, mennyi víz kell naponta Brassónak?

Bürkli, egy kiváló víztechnikus, az egy új vízvezeték berendezésénél megengedhető minimumot, melyről azonban maga is constatálja, hogy még minden esetben elégtelennek bizonyult, ilykép számítja ki:

Személyes használatra fejenként és naponként (ivóvíz, háztartási víz stb.) 40 liter. Ipari czelokra számítható átlagban (ismét fejenként) a fentebbi összeg 25%-a, tehát 10 liter. Utcák öntözésére, a háztartási szükségletnek 30%-a, tehát 12 liter. Végül nyilvános közutakra, fürdőre, a háztartási szükséglet 70%-a, azaz 28 liter; a mi tesz együttesen 90 litert, vagyis kerek számban egy hektolitert. Brassó mai lakosságát csak 30.000-ben véve fel, lesz tehát a napi szükséglet 30.000 hektoliter, vagyis 3000 köbméter víz.

Megjegyezzük újból is, hogy e mennyiség az abszolút minimum, a mely mellett a lakosság számának gyarapodása, teljesen számításon kívül maradt; s hogy például Budapestben a napi fogyasztás ennek kétszeresét is felülmúlja, hogy a régi Rómában, több mint 1000 évvel ezelőtt egy-egy lakóra 10 hektoliter jutott s a mai modern Rómában is 5 hektoliter jut. Lipcse, mely igen rosszul van vízzel ellátva, kap naponta s fejenként 99 litert s Drezda 225 litert.*)

Bátorkodunk ama szerény kérdést kockáztatni: mennyi vizet kap hát a tervezett új vízvezetékkel Brassó? lesz e több s mily garantiák vannak arra nézve, hogy legalább ennyi lesz-e? Figyelembe vétetett az is, hogy a vízvezeték városunk lakosságának majdnem biztonsággal remélhető gyarapodása esetén kibítható, a vízmennyiség gyarapítható legyen?

Aggodalmakat kelt bennünk sőt valósággal megdöbbentett a városi mérnök czikkének egy megjegyzése, hogy a vizet kimérni akarják s egy-egy köbméter elhasznált vízért 8 krajczár lesz fizetendő!

Kijelentjük, hogy ezt nem tudjuk érteni. Történjék-e ez közutaknál is, akkor csak úgy lehetséges, ha minden kútnál egy ór áll, ki a vízfogyasztótól beszedi literenkint a $\frac{8}{1000}$ krajczárt, vagy nyilvános kútba ne vezetessék

*) Lásd: Grahn, Statistik der Wasser-Versorgung Deutschlands.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A mit a bogarak beszélnek...

A napi munkába belefáradtam; egész nap asztalom mellett görnyedtem s kellemetlen lankadság nehezül zsibongó tagjaimra. Ablakom égkék ellenzójén ugyan még enyhe verőfény szűrődik keresztül, de szemem, agyam tompasága az est közeledtét jelzi. Félretolom az előttem heverő rajzot, megszáritom az ecsetet s nyitott ablakomhoz lépek, mely alatt a sétáló sereg hullámkzik fel s alá, mert mindenki élvezni siet az enyhe levegőt, mielőtt beállnak a zord napok. Merengve siklik tova szemem a sétáló ember-tömegben, — nincs semmi, a mi csak pillanatra is lekösse, hiszen minden, a mi elébe tárul, oly unott, oly köznap. Városunk ifjú hajadonai szoros páncélba fűzve tipegnek a tüköregyenes porondon, mellettük fehér ingen tarka gallért viselő cziczomás ifjak s kardcsörtető tisztecskéek lebegnek és szórják szellemük röppentyűit, a Phraseológia legújabb szótárai szerint.

E nagy ürességet áthidalva, a sétány mögötti várhegy lejtőin akad meg tekintetem, hol a természet mesterkéletlen bájai kárpótolnak az emberi társadalom számító művészettel előteremtett hiúságaiért. Közelg az alkony s a fellegrvár oldalán biborsugarak szörvődnek az aranyos fénybe, mely észrevétlenül ve-

gyül el az égbolt azurjával. A várhegy nyaralói között őszies hangulat ömlik el, a zöldes-szürke háttérből narancs- és skarlátvörös foltokban tűnik elő a halmi siető fák lombja; egy-egy sudár már elvetette díszét és száraz újjáival zörgő játékot űz a róna felől támadó szellő. Valami csendes borulat ereszkedik lelkemre s öntudatlanul elfordulok e képtől. Nem akarok szomorú lenni. Szemeimet szobámban körüljártatva, keresem a tárgyat, mely meghozza vidámságomat s meg is találok legott.

Egy nagy szekrényhez lépek, melynek két ajtószárnyát feltárva, negyven üvegfedélű katulya látszik; ezeket huzogatom elő egyenkint s egy székre telepedve, belemerülök nézésükbe. A katulyák mindegyike tele van rovarral, szép sorjában, finom türe szűrve, vagy kicsiny cartonlemezkekre ragasztva, egy egész parányi hadsereg áll szemeim előtt. Mindegyiknek megvan a maga neve, de egyuttal a maga története s ezek a reminiscenciák teszik előttem oly becsessé, hogy nem tudok tőlük megválni.

Im itt az első dobozban áll ez a zöldes futóbogár, melyet még tíz évvel azelőtt Budapestben gyűjtöttem s most, hogy szemem elé került, megújult előttem a múlt, a maga vidám és bánatos emlékeivel. E kis bogár révén elkalandoz képzeletem s az én régi otthonomban, a műegyetem ama kis házacskájában állapodik meg, melynek ablakaiból estende barátság-

gos, enyhe fény áradt szét, megvilágítva a főépület halavány keramit-falát. A megvilágított ablaktáblák mögött egy tisztos ősz férfit látok, ki fejét könyökére hajtva, poros foliánsok titkaiba mélyed s nem is látszik rá ügyet vetni, hogy már az esteli hangszó is elhangzott. Ez az én feledhetetlen főnököm, a magyar természettudomány egyik apostola, ki engem oly nagyon szeretett, mint nem fog többé senki e világban. Azóta ő is megtért oda, honnan nincs visszatérés, de emlékezete él szíveinkben s ha reánk csüggeszti lelki szemeit, látni fogja, hogy az ő szellemében s az ő nyomdokai munkálják a hazai tudományosság fölszentelt földjét.

De nini, e bogárnak társa is van; párja az előbbinek. A tú aljára erősített papírszeletkén szülőföldem nevét olvasom, hol ez állatot gyűjtém. S a mint nézem, elvonulnak lelkem előtt azok a mosolygó, verőfényes napok, mikor mint serdülő ifjút, az édes atya ölelő karjai zártak magukba, hogy a szüle meleg szívében engedjen fel az a hideg zuzmara, melylyel az önző, kegyetlen élet apró kristálytűk gyanánt kergező be ifjú lelkem. Az ő szeretete, bánatos szemének szelid sugara, szívből eredő, bölcs intelmei hozták meg mindig lelkem egyensúlyát, ha olykor a főváros zajától kimerültem, túlfeszült eszméikkel, a vágyak és ábrándok viharával keblemben, tértem be a boldog családi körbe. Azóta egy púppal több lett a föld hátán; a szerető édes atya fölé is hideg hant bo-

az új vízvezetési víz? Mindkettő teljes kép-
telenség.

A városi mérnök úr, úgy látszik, arra
számít, hogy városunk minden polgára beve-
zeti azonnal házába a vízvezeték s minden
házban alkalmaz egy-egy vízmérőt s ebből re-
mél 14.600 forint évi jövedelmet!!! Örülünk,
ha Brassó polgárai 10 év alatt fordítják ez
összeget vízvezetéknek a házba való beveze-
tésére! A mérnök úr e számítása valóban ne-
továbbja az optimismusnak.

Van-e tudomása a mérnök úrnak arról,
hogy midőn Pesten — hol a vállalkozási kedv
ugyancsak más, mint Brassóban — a magas
nyomású vízvezetést berendezték, az első év-
ben összesen 16 háziúr vezettette be a vízveze-
tékét házába s hogy ma is még a vízvezeték
csak körülbelül a házak $\frac{1}{10}$ részébe van be-
vezetve?

Bátran mondhatjuk, hogy Brassó belvá-
rosában nem 30, de 100 évig fog tartani, a
míg a házak $\frac{1}{10}$ részében lesz vízvezeték, a
többi közutakból fogja fedezni szükségletét.

A víznek a házakba való bevezetése köz-
egészségi szempontból kívánatos, de nagy
költséggel járó bevezetése csak úgy
lesz elérhető, ha az, ki bevezeti a vizet, nem
fizet többet, mint az, ki a közkút vizét fo-
gyasztja s azért a vízvezeték költségei egyenlő-
kép fedezendők minden lakó által, adópótlék
útján.

De hisz a víz ma nem is vezethető még
be a házakba, mert ha bevezetjük, hogyan
vezessük ki? Hisz házainknak — de nemcsak
házainknak, hisz városunknak sincs vízelvezető
csatornája!

Igaz, 8 krajczár nem sok egy köbméter
vízért, de mit csinállok vele, ha nem kell töb-
bé? Azt a 3000 köbméter vizet konyháinkból,
Water-Closetjeinkből — mint eddig is — az
utczára öntsük, vagy kihordásaért talán fizes-
sünk köbméterenkint 3—4 forintot?

Bátorkodunk tehát másod sorban e kér-
dést fölvetni: Az új vízvezeték vízával fognak-e
nyilvános kutak is tápláltni? ha igen: mint
contemplálja ennél a fogyasztó megadóztatását?
ha nem: mily törvényes alapon véli a háztu-
lajdonosokat a vízvezeték bevezetésére kény-
szeríthetni, mint gondolkozik az elhasznált víz
elvezetéséről?

A városi vízvezeték, a város szervezetének
véredény-rendszere s a mint az ember szerve-
zetének érdekében fekszik, hogy minden sejtje
egészséges vér által regeneráltassék, úgy a
városnak is érdeke, hogy minden polgára
csak jó vizet consumáljon s elegendő mennyiség
fölött rendelkezék. A költséget a lakónak kell
fedeznie, de nemzetgazdasági bűnt követne el
városunk, ha ez adót olyképp vetné ki, hogy
az adó maga korlátozza a vízfo-
gyasztást; ez oly principium, melyet nem

tán Magyarországon, de az egész világon el-
fogadtak s ha Brassó nem fogadja el, ám
akkor okosabb akar lenni az egész művelt
világnál, mit mégis kötve hinnénk.

Jó vízvezetéknek jelszava csak egy lehet,
ama mondás, mely nem tudjuk, melyik német-
országi vízvezeték főmedencéjén tündöklök
arany betűkben: „Ich gebe die beste
Gabe, ich lasse des frischen Wassers
Ströme fließen in jedwedes Bürgers
Haus.“

De a mint egészséges vérkeringés csak
egészséges emésztő rendszer mellett lehetséges,
úgy jó vízvezeték sem lehet csatornázás nél-
kül s ezt ajánljuk harmad sorban a kiküldött
bizottság figyelmébe.

H₂O.

Belföld.

(Országgyűlés.) A képviselőház október
1-én tartotta az új ülésének első ülését. A pártok
teljes számmal jelentek meg, a karzatok is tele vol-
tak s így az első ülés nagyon élénk képet nyújtott.
A ministerek közül csak Szilágyi hiányzott, a többiek
vidoran társalogtak a képviselőkkel; főként a minis-
tereink volt vidám és elégedett, noha a mai ülés
minden interpellációját őt illette. Az interpellációk előtt
gróf Szapáry nyilatkozott az országgyűlés legközelebbi
munkarendjéről. Addig míg az egyes bizottságok
dolgoznak, a ház nem tart érdemleges ülést, tehát
3-ától 27-éig szünetelni fog a képviselőház. Követ-
keztek az interpellációk. Elsőnek Gullner Gyula
interpellálta meg a miniszterelnököt, igaz-e, hogy bel-
ügyministeri minőségében elrendelte, hogy az Ausz-
triából érkezett hivatalos megkeresésekre német nyelvű
válasz adassék, hogy ő felsége cabinetirodájához s a
közös ministeriumokhoz intézendő fölterjesztések né-
metül irassanak? Ugyane tárgyban interpellált Ugron
Gábor is s mindketten a miniszterelnök adandó
válaszára tartották fenn érdemleges fejtegetéseiket.
Azután Ábrányi Kornél szólalt fel az egri eset
tárgyában. A miniszterelnök f. hó 3-án adott választ
a ház tudomásul vette. Október 3-án háznagyot és
bizottsági tagokat is választottak.

(A pártkörökből.) A tavaszi nagy esemé-
nyek után október 1-én találkoztak ismét a pártok.
A szabadelvű párt értekezletén gróf Szapáry
Gyula miniszterelnök üdvözölte a szép számmal
egybegyűlt párttagokat s azon reményének adott ki-
fejezést, hogy „az egyetértés, mely a párt tagjai közt
eddig is fennállott s a bizalom, melylyel a kormány
iránt viseltettek, továbbra is fenn fog maradni, a mire
azon nagyfontosságú kérdések érdekében, a melyek
megoldásra várnak, feltétlenül szükség van. A kor-
mány viszont minden igyekezetével azon lesz, hogy
hű maradjon kifejtett programjához és a párt elvei-
hez.“ Ily értelemben kéri a párt támogatását.

A mérsékelt ellenzék értekezletén gróf
Apponyi Albert, a párt vezére, szép beszédben üd-
vözölte elvbarátait, melyben kifejté, hogy a kormány
programja ugyan nagyban és egészben megfelel azon

eszméknek, melyeket a mérsékelt ellenzék képvisel,
a kritika és ellenőrzés függetlenségéről azonban még
sem mond le s nem viseltethetik bizalommal a kor-
mánypárt iránt, mert a hatalmi tényezők némelyike,
melyre támaszkodik, nem nyújt biztosítékot a kilátásba
helyezett reformok helyes gyökeres megváltozására s a
nemzeti érdekek megvédésére nézve. Az ellenzék
nagyevű vezére a priori bizalmatlan a kormánnyal
szemben; erre persze nincs orvosság.

A függetlenségi párt nem állotta ki a
krizist, mely belső életében a forrongást előidézte. A
szakadás megtörtént; Ugron Gábor tizenhatszáz ma-
gával együtt hagyta el a függetlenségi párt clubját
s ezentúl „48-as kör“ czímen a saját lobogója alatt
folytatja actióját.

Ünnepi beszéd.

(Mondotta Kócs Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő a türkösi
új állami elemi iskola felavatásán 1890. szept. 21-én.)

(Folytatás.)

Ezt a magasztos missiót az állami iskola tűzte
maga elibe. Ebben hangoztatják mindennap a tanítók
e magasztos ígét: „Egy hazának, a magyar hazának
vagytok mindnyájan gyermekei, tehát szeressétek
egymást, mint egy hazának, a magyar hazának édes
gyermekei.“ Itt igazán nincs személyválogatás, nincs
felekezeti és nemzeti féltékenység, súrlódás. Itt
lehullanak a válaszfalak s egybeolvadnak a hon pol-
gárainak gyermekei a közös magyar haza lángoló
szeretetében. Itt küzd ki a diadalt a magyar állam-
eszmé. Itt válik testté az ige: „Nincs közöttetek kü-
lönbség, mindnyájan egyek vagytok, egybe forrtok
az oszthatatlan magyar nemzet szent testében.“

Eszményi célért küzd az állami iskola és ezen
eszményi cél: a haza fiainak testvéresítése. Itt érzi
igazán az ártatlan gyermek a testvéri szeretetnek
melegét s az egymás iránt szíveikben fellángoló sze-
retetet itt viszik át a közös édes anyára, a magyar
hazára; mert a kik itt egymást felekezeti és nemzeti-
ségi különbség nélkül megszerették, azok a hazát is
megszerették és annak úgy a béke áldott napjaiban,
valamint a háború viharaiiban hű és rendületlen gyer-
mekei fognak lenni. Az állami iskola a haza gyer-
mekeinek közös oltára, melynél közösen áldoznak,
közösen imádkoznak, mondván: „Érted élünk, halunk,
hazánk!“

Van az állami iskolának még egy harmadik
nagy missiója is, melyet első sorban kellett volna
említenem és ez az, hogy ez az ismereteket az
állam nyelvén közli. A különböző nyelvű hon-
polgárok, mint kertben a különböző virágok, szépen
megférnek egymás mellett. Azonban valamint vala-
mely kert virágainak összefolyó szépsége kelti fel
szívünkben a gyönyör érzetét; úgy a különböző
nyelvű honpolgárok egy közös nyelvben
az állam nyelvében forrnak össze, lesznek
valódi honpolgárok és tárják fel azt a felséges képet,
melyen a közös honszeretet glóriája ragyog. Nem-
zeti állam volt hazánk egy évezreden át, a nélkül

rult, eltemetve a legdrágább szívet, mely értem do-
bogott.

Azután egy kicsiny, ragyogó zománczu bogár-
kán akad meg tétova tekintetem; lelőhelye: egy kis
falu a Tarcza és Hernád lankás rétjei között, hol
egy drága kincsöm fölé borult a rideg szemfödő.
Fiatal voltam és önálló; szívemben egy világ üdvét
hordozám, agyamban az eszmék kincstárát érezém,
tettre, munkára serkentett a boldog jövő esábos kö-
zelsége, midőn hirtelen dermesztő fagyos szél kere-
kede, mely letörte szívem virágát, mielőtt elérhetne
volna a boldogság révét. Pedig ő is részese volt
eszmémnek, bajtársa tanulmányaimnak. Együtt jártuk
be a virágos mezőt s egyforma szenvedéllyel gyűj-
töttük a természet hatlábu gyermekeit. A hűs liget
gyep-ágyán egymás mellett üldögélve magyarázgatám
neki a természet csodás titkait s fűtös fejecske-
jének az olyan fücska volt, hogy csengő kacajra fa-
kad, melyre visszhangul a gerle búgásával tért visz-
sza a szellő. Az ő kacaja is örökre elnémult.

Nem akartam szomorú lenni s mégis megül a
bánat; pillámon im egy könny rengedez. Egy könny,
mely feltölt a múlt emlékeire, de mely már nem
éget, sőt enyhít ad; hiszen, idővel minden elsimul,
a szív sajgó sebére is a feledés balzsama hull s a
meg-megújuló emlékezet édes bánatot gerjeszt.

A következő szekrénykék már a közelmúlt éve-
kből származnak s a tartalmukhoz fűződő emlékek is
örvendetesebb természetűek. Itt van egy egész csa-

lád, mely a maga egészében a Bucsecs ormairól ke-
rült ki; ritka derék példányok, a melyek minden
országos muzeum diszére válhatnának s különben
arról nevezetesebb, hogy ezek gyűjtése alkalmával
jegyeztük D. barátommal a malajesti völgyből egész
az Omu csúcsára felvezető utat. Itt egy másik csoport
a bodzai hegységből, egy ritka példány a Csukás
szirtjei közül, hol mellettem sujtott le a villám, de
bennem kárt nem tett s a bogár is megkerült. A
következők erdővidéki példányok, majd a persányi
hegyekről valók, azután a Királykő, Nagykőhavas.
Keresztényhavas specialitásai következnek.

Nem kevésbé érdekes a mezősegi csoport,
melynek egyes fajai élénken emlékeztetnek az ott
eltöltött kellemes napokra. Ez az uszóbogár eszembe
juttatja a gyekei nagy tavat, melynek tengerzöld tük-
rén a szársák, réczék, vöcskők, buvárok s más vízi
madarak seregei tanyáznak; a tó partjai mentén pe-
dig óriási nádasok terülnek el, melyek árnyából a
moesári béka mélabús ümmögése szólal meg s az est
csöndjét a magyar béka dobpergéshez hasonló kiál-
tása zavarja meg.

Im ez a kis holyva erdélyi specialitás, melyet
a feleségem gyűjtött a Czenk alatt, mert a míg én
a nagyítóüveggel szememben a determinálás nehéz
munkáját végzem, ő abban fáradozik, hogy tudna
nekem valami „jó fajjal“ örömet szerezni.

Gyűjteményemben számos példány van, melyet
barátaim s kartársaim szívességének köszönhetek, de

talán egy sem szerzett oly nagy örömet, mint ez a
szép czinczér, melyet négy éves kis leányom gyűjtött
a „papának“. Az alma — úgy látszik — nem messze
esett a fájától, mert a piczike nagy előszeretettel
fogdossa össze a keze ügyébe eső rovarokat, pókokat,
sőt gyíkokat és békákat is s végtelen nagy az öröme,
ha sugárzó arczzal átnyújthatja nekem. Az anyja
hiába akarja a kezéből kivenni, összeszorítja kis mar-
kát és elhordja magával napestig, csak hogy puszt
kapjon érte. Bámulom ezt a gyermekets büszke vagyok
reá. Megjelenik előttem az ő gömbölyű kis pofács-
káival és mosolygó hamis szemeivel, szinte látni vé-
lem, mint tipeg a nagy hársfa körül s szedegeti a
sokféle katiczabogarat a lóhere virágairól, mikor hir-
telen feltárl az ajtó s tárt karokkal és kacagva
rohan felém az eleven kis jószág; azután poszturába
vágva magát, csókolni való komolysággal olvassa rám
a sentenciát: „Mamuka üzenet, hogy rögtön jőjj
vacsorálni, mert már régen vár.“

A kis ördögnek persze nem lehet ellentállani s
hamarosan lezárva a szekrényt, előre küldjük a le-
ányt, a ki idáig kísérte, mert ő „a kezénél fogja
maga akarja apukát hazavinni!“ Otthon azután el-
simul a gond minden redője, elül a bánat keserve s
kedveseim körében találok meg boldogságomat, me-
lyet az életben annyszor elvesztettem s annyszor
kerestem másutt hiába.

kíváncsiak közül is többen súlyos égési sebe-
ket szenvedtek. Az egyik bizottsági tag égő ruhái-
val a pinczéből egyenesen a kórházba futott. A su-
lyosan sebesültek száma tizenhárom, azok közül
négyen haldokolnak, köztük Marecek, az üzlet-
tulajdonos és Thalhammer, a bizottság jegyzője.

A verekedő spiritisták. Berlinben történt a kö-
vetkező mulatságos eset: A Friedrichstrasse egyik he-
lyiségében, az udvarra nyíló szobában jöttek össze a
spiritisták s a „medium“ nagyban „dolgozott“. Ugyan-
abban a házban szemközt, szintén földszint, két diák la-
kott, a kik szobájukból jól megfigyelhették a szel-
lemidézést, annál is inkább, mert a spiritisták az abl-
lakot kinyitották. A szoba máskülönben el volt ho-
mályosítva; a pamlagon ült a „medium“, hogy Wal-
lenstein szellemét fogadja, előtte állott a szellemidéző,
mögötte az álmélkodó közönség, midőn egyszerre a
nyitott ablakon berepül egy fehérbe burkolt alak és
épen a medium fejére. A másik pillanatban a fehér
burkolatból kibukik egy sötét szörnyeteg, a mely
miau-t, miau-t nyávogva, a szellemlátó hölgynek ar-
czát úgy össze-vissza karcolta, hogy az felsikoltva, a
pamlagról legurult. A szellem — macska volt, a me-
lyet a diákok gyorsba burkolva bedobtak. A meg-
rémült, majd felbőszült spiritisták az udvarra rohan-
tak és asztalkopogtatás helyett a diákok hátán akartak
dobolni. A verekedésnek több sebesültje is lett és
közülök ötnék sebeit a legközelebb fekvő mentő he-
lyiségben kellett bekötözni. Az eset legközelebb a
törvényszék elé kerül.

Európa térképe. A svábföld egy kis falujában,
mint a „Frankfurter Ztg.“ írja, nemrég a tanfelügyelő
megtekintette az iskolát és a látottakkal meg volt
elégedve, csak azt kifogásolta, hogy a falról hiányzik
Európa térképe. „Tanfelügyelő úr — szólalt föl erre
a község bírája, — a térképek iszonyu sokba kerül-
nek és községünk szegény. Engedje el, kérem, Európa

térképét, úgy is, ki tudja, ebből a szegény faluból
eljut-e oda valaha valaki!“

Ökölvívók versenye. A londoni Mormonde-klub-
ban a mult héten nagy sportközönség jelenlétében
Slavin ausztráliai és Mac Auliffe amerikai ököl-
vívó egymással a „mester“ címért vívtak. A verseny,
melynél mindkét vívóra óriási összegekben fogadtak,
az amerikai teljes legyőzetésével végződött s
ez arcán és altestén súlyos sebekkel volt kénytelen
visszavonulni, míg Slavint a közönség elhalmozta tet-
szése nyilatkozataival.

Humor. (Párbeszéd a lóvonaton.) „Uram!“
— „Tetszik?“ — „Nézzé csak kérem, az a hölgy áll.“
— „Nos?“ — „Szeretne leülni.“ — „Mi közöm hoz-
zá?“ — „Engedje át neki a helyét.“ — „Miért nem
teszi ön?“ — „Fáradt vagyok.“ — „Magam is...“
— Kifogás! ön udvariatlan.“ — „De elvégre is, mit
törődik azzal a hölgygyel?“ — „Hát mert... a fe-
leségem!“

Közigazdaság.

Az „Oszták-magyar bank“ brassói fiókintézeténél
mától kezdve a leszámítolási kamatláb 5%-ra, a kézi-
zálog-kölcsön pedig 6%-ra emelkedett.

A pécsi vasutak üzemeltetése az 1891. évben
szükségeltető anyagszerek és leltári tárgyak előirány-
zatát megküldte a brassói kereskedelmi és iparkama-
rának, melynek hivatalos helységében az az érdekel-
tek részéről betekinthező.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár közepesnek volt
mondható.

A gabonapiacra az árak következőkép alakul-
tak: Buza 5.60 frt, rozs 4.20 frt, zab 2.30
frt, árpa 4.20 frt, kukorica 4.10 frt, lencse 6.— frt.
paszuly 5.50 frt, asszuszilva —. frt, borsó 5.50 frt.

A baromfi-vásár árai a következők voltak: Csirke
drb.-ként 60 kr, liba darabja 1.— frt, récze dara-
bonként 80 kr, pulyka darabja 3.50 frt, malacz 1
frt 20 kr. Tojás 8 drb. 20 kr.

A húsárak a lefolyt héten következőkép alakul-
tak: Sertéshús 44 kr, marhahús 40 kr, borjúhús
30—36 kr, zsir 64 kr, faggyu 23 kr, olvasztott faggyu
32 kr.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor;
gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat
este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30
perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyes-
vonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20
perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyes-
vonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvonat délután 2 óra 13
perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyes-
vonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7
óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeálról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. október hó 4-én.

Román papírpénz à 20 frank	8.83 vétel 8.86 eladás
„ ezüstpénz à 20 „	8.78 „ 8.83 „
Napoleon d'or (aranypénz) . .	8.85 „ 8.88 „
Török lira	10.12 „ 10.16 „
Arany	5.25 „ 5.30 „
Orosz papírrubel	138.— „ 140.— „

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társ szerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 7540.—1890. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezen-
nel közhírré teszi, hogy a brassói kir.
törvényszéknek 4660./1890. sz. alatt kelt
végrehajtást rendelő és a brassói kir. já-
rásbírósnak 7178./1890. sz. a. kiküldet-
ést tartalmazó végzése folytán, *Sutoris
György* javára *Weber György és neje* el-
len 740 frt tőke, ennek 1885. évi már-
czius hó 15. napjától számítandó 6%-os
kamatai és eddig összesen 40 frt 20 kr.
perköltés követelés erejéig elrendelt ki-
elégítési végrehajtás alkalmával bíróság
lefoglalt és 344 frtra becsült ingóságok,
u. m. butor és ruhaneműek, nyilvános
árverés útján el fognak adni.

Mely árverésnek a 7540./1890. szá-
mu kiküldetést rendelő végzés folytán a
helyszínén, vagyis Brassóban, Bolonya ma-
lom-uteza b. sz. a. leendő eszközésére 1890.
évi október hó 14-ik napjának d. u. 2 órája
határidőül kitézetik és ahhoz venni szán-
dezők ezennel oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg: hogy az érintett ingóságok
ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz.
107. §-a értelmében a legtöbbet ígérő-
nek becsáron alól is el fognak adni; a
netaláni elsőbbségi igénylők pedig felhi-
vatnak, miszerint jogaikat az említett t.
cz. 111. és 112. §-ai alapján az árve-
zés megkezdéseig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára
az 1881. évi LX. törv.-czikk 108. §-a
szerint fizetendő.

Brassó, 1890. október hó 2.

Winkler András,
kir. bir. kiküldött.

(307) 1—1

Sz. 3932.—1890.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye hétfalusi járás
főszolgabírája a Hosszufalu, Cser-
nátfalu, Türkös, Bácsfalu, Tatrang,
Zajzon és Pütkerecz községekből
álló körállatorvosi állomásra ezen-
nel pályázatot hirdet ki. Az állás
következő javadalmakkal van össze-
kötve: 500 frt évi fizetés, valamint
a hatóságilag megállapított látoga-
tási és műteti díjak.

A pályázat határideje október
hó 20-ika, a kérvények a képesítő
okmányokkal felszerelve alólírttához
annál inkább benyújtandók e határ-
idő alatt, minthogy az elkésztettek
figyelembe nem vétetnek.

Hosszufalu, 1890. szeptember 27.

Főszolgabíró helyett:

Dr. Tompa István,
szolgabíró.

(305) 3—3

Minden dohánytöszdében és diszáru-üzletben.

Főraktár: KANITZ OTTÓ és társánál BECSBEN.

Dr. GUST,

fogorvos

rendel naponként 9—12 és 2—5 óráig (25) 19—*

Brassó, Almaszer 93. sz.

Foghuzás narcose alkalmazásával vagy a nélkül. Fogtö-
mések cementtel, ezüsttel és arannyal. Műfogak.

A legnépszerűbb és
a legelterjedtebb
magyar napilap.

X-ik évfolyam.

A legnépszerűbb és
a legelterjedtebb
magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok: (296) 3—3

Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hírlap“-nak a hazai művelt olvasókö-
zönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a
magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével
küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **MA-
GYARSÁG!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is
azonosította magát a lappal, felkarolva azt oly módon, mely
páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban
máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap“ érte
el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkeinek iránya, mint
eddig, úgy ezentúl is mindenkor nemzeti és pártérdekektől független.
Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb
forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegy-
zetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közléte felől táv-
irati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden város-
ban, sőt nagyobb községben is bír a lap. A „Budapesti Hírlap“
távírási tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak
a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Buda-
pesti Hírlap“ tárczarovata a lapnak egyik erőssége és mindig gon-
dot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A **napi rova-
tokat** kitűnő zurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert leg-
ügyesebb tudósítókra van bízva. **Rendőrségi és törvényszéki ro-
vatai** külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly
hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyet foglalhat **minden
család asztalán.** A **közigazdasági rovatban** a magyar gazda, bir-
tokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges.
A **regénycsarnokban** csak kiváló írók legujabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt
negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések
vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők,
következő cím alatt:

A „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalának, IV.
kerület, Kalap-uteza 16. szám